

De rechtsstaat op orde!

OPEN BRIEF - PETITIE

Aan:

De Minister-president en voorzitter van de Rijksministerraad
Zijne Excellentie drs. Mark Rutte
Postbus 20001
2500 EA Den Haag, Nederland

Aruba, Bonaire, Curaçao: 10 juli 2020

Excellentie,

Met verbijstering hebben wij, een groep bezorgde burgers en diaspora van het Caribisch deel van het Koninkrijk kennis genomen van de bijzonder zware en ons inziens onterechte voorwaarden die uw regering aan Aruba, Curaçao en St. Maarten stelt om in aanmerking te komen voor de derde tranche van de leningen ten behoeve van de liquiditeitsproblemen. Wij willen met een beroep op artikel 5 Grondwet deze petitie bij u indienen, onder vermelding van onderstaande gronden en grieven. Aanleiding hiervoor is de verklaring van staatssecretaris Knops d.d. 1 juli 2020 waaruit blijkt dat de Nederlandse regering voorwaarden stelt aan de financiële hulp richting de Cariben. Die voorwaarden zouden erop gericht zijn om *'niet ons [Nederland] te dienen, maar om uiteindelijk de Landen zelf te dienen.'* De heer Knops vraagt daarbij om hervormingen en omwille van die hervormingen offers en leiderschap. Ook hebben wij uit uw eigen persconferentie d.d. 3 juli 2020 vernomen dat uw regering hervormingen wenst: *'Ja, het gaat om een aantal basale dingen. De financiën op orde, de rechtsstaat op orde.'*

Wij wensen voorop te stellen dat het Caribisch deel van het Koninkrijk zonder meer hand in eigen boezem moet steken. Wij erkennen dat de Caribische rechtsordes dringend aan hervorming toe zijn, zowel op het vlak van de democratische rechtsstaat als op het vlak van de openbare financiën en de economie. Deze hervorming dient ten dienste te staan van de Caribische volkeren van het Koninkrijk. Wij accepteren dat in dit kader onafhankelijk toezicht een eis is. Echter hebben de door uw regering voorgestelde voorwaarden daartoe weinig toegevoegde waarde en vormen zij een aanslag tegen staats- en bestuursrechtsrechtelijke principes.

Onze grieven zijn de volgende:

1. *Rechtsstatelijk en democratisch deficit van het Koninkrijk*

Wij hebben vernomen dat uw voorwaarden als geheime documenten naar onze premiers zijn toegezonden. De voorbereiding van deze voorstellen heeft kennelijk op ambtelijk niveau in Nederland plaats gevonden. Vervolgens zullen deze voorstellen achter gesloten deuren in de ministerraad van het Koninkrijk worden besproken. Als burgers ervaren wij dit als een niet-transparante en autocratische wijze van handelen. Op manier wijze wordt het openbaar debat over het regeringsbeleid ten aanzien van de Cariben niet bevorderd. De bewoners van de Landen in het Caribisch deel van het Koninkrijk, die ook het Nederlanderschap hebben, mogen kennelijk niet

De rechtsstaat op orde!

delen in de *zeggenschap* omtrent totstandkoming van rijksregelgeving en de controle op het Koninkrijksbeleid. De uitsluiting van onze volksvertegenwoordiging bij de besluitvorming die uiteindelijk *ons* en *onze* toekomst direct aangaan getuigt van een ernstig democratisch deficit binnen het Koninkrijk. De stelling dat het de Caribische Landen zijn die de rechtsstaat op orde moeten brengen komt bij ons derhalve over als getuige van enige hypocrisie. Het is immers de Nederlandse regering die allesbehalve rechtsstatelijk functioneert door de wettelijk verankerde autonomie van de *Caribische volkeren* met de voeten te treden. Het opleggen van de zwijgplicht aan onze regeringen is geheel in strijd met algemene beginselen van behoorlijk bestuur, maakt transparantie van Koninkrijksbestuur onmogelijk en ontnemt de *Caribische volkeren* op Koninkrijksniveau de democratische verworvenheid dat het uiteindelijke politieke primaat bij het *volk* ligt.

2. *Het gebrek aan eenheid in het Koninkrijk:*

Volgens het Statuut is eenheid in het Koninkrijk een hoog goed die voorrang heeft boven de particuliere belangen van de Landen. In uw persconferentie van 3 juli 2020 gaat u in op de historische banden die ons verbinden. Inherent aan deze gezamenlijke historie is de Nederlands exploitatie-politiek in de vorm van kolonialisme en slavernij die diepe en langdurende sporen heeft achtergelaten in de kleine Caribische gemeenschappen. Het past binnen een *eenheid* bevorderende politiek op Koninkrijksniveau om de eigen identiteit, gevoelens, waardigheid, meningen, zelfbeschikkingsrecht en autonomie van de Caribische gemeenschappen te respecteren. Het getuigt van een op *eenheid* gerichte politiek om de grote maatschappelijke en culturele impact van het kolonialisme en de slavernij op deze samenlevingen eerlijk te erkennen en te begrijpen. *Eenheid* impliceert mede daarom dat initiatieven die aansturen op conflicten en botsingen en verhoudingen op scherp stellen binnen het Koninkrijk nadrukkelijk worden vermeden. *Eenheid* binnen het Koninkrijk rijmt nooit met het aangrijpen van ernstige crises om hervormingen te forceren, geheel vanuit het Nederlands optiek, kennelijk met het motto: ‘never waste a good crisis’... *Eenheid* betekent begrip ten aanzien van het catastrofale effect van de crisis voor de Caribische volkeren en empathie voor hun pijn en leed. Alleen met deze aanpak kan eenheid binnen het Koninkrijk gerealiseerd worden. *Niet* met het opleggen van de Nederlandse wil door misbruik te maken van omstandigheden, macht en bevoegdheid. *Niet* door tijdsdruk als wapen en chantage in te zetten. *Niet* via het ontzeggen van financiële steun als dwangmiddel. De essentie van een Consensus-Rijkswet, *saamhorigheid en eensgezindheid*, wordt immers hiermee met de grond gelijk gemaakt.

3. *Het niet investeren in de Caribische autonomie:*

Volgens staatssecretaris Knops is het regeringsbeleid erop gericht ‘om uiteindelijk de Landen zelf te dienen.’ Dit staat helaas haaks op het huidige beleid van de Nederlandse regering om de lokale zelfredzaamheid in onze gebieden te vernietigen door onze zeggenschap over onze eigen financiën en lokaal beleid over te hevelen naar een autocratische en volledig Nederlandse ZBO. Wij ervaren deze werkwijze als arrogant en discriminatoir. Er is bovendien weinig blijk van de noodzakelijke *community capacity building* die ‘de Landen dient’. Daarnaast dienen de wensen ten aanzien van capacity building ondersteuning te allen tijde *lokaal* geformuleerd te worden. Hierbij dient de focus te liggen op de bescherming van en zorg voor de meest kwetsbaren in de samenleving,

De rechtsstaat op orde!

vermijding en bestrijding van armoede en garanties voor basisvoorwaarden voor kwaliteit van het leven. Pas na en in samenspraak en met de instemming van betrokkenen kan een verantwoord programma vastgesteld worden. Dit vergt natuurlijk tijd! Het ‘uiteindelijk dienen van de Landen’ kan niet op top-down wijze geschieden. De ondersteuning dient integendeel effectief bij te dragen tot duurzame ontwikkeling, autonomie en *zelfregulatie* ten behoeve van goede rechtsorde en behoorlijke financiële huishouding.

Ons petitie houdt het volgende in:

- Dat de Nederlandse Regering effectieve medezeggenschap van de Caribische volkeren in het Koninkrijksbeleid bevordert en mogelijk maakt om zodoende daadwerkelijk “de Landen te dienen”.
- Dat het doel van ‘de rechtstaat op orde’ wordt waargemaakt door benutting en versteviging van de *lokale* capaciteit en autonomie en van de rechtsstatelijk instituten en democratisch principes binnen het Koninkrijk.
- Dat de Nederlandse regering juist in deze crisistijden morele en medemenselijke leiderschap binnen het Koninkrijk toont, kiest voor compassie, inclusie, dialoog en solidariteit en *niet* voor onverschilligheid, uitsluiting, dwang, en conflict.
- Dat de Nederlandse regering de gehanteerde denigrerende en grievende “discourse” over onze gebieden onmiddellijk stopzet. De stelling dat de Caribische gemeenschappen inherent incapabel zouden zijn om hun eigen autonomie te dragen is incorrect en respectloos.

Met hoogachting, de ondertekenaars,

Joyce L. Pereira - *Aruba*

Lydia Emerencia - *Bonaire*

Richenel Ansano - *Curaçao*

Lily Marval - *Aruba*

Emmy Schermer - *Bonaire*

Margo Groenewoud - *Curaçao*

Ramon Todd Dandaré - *Aruba*

Edith Strauss-Mercera - *Bonaire*

Mario Kleinmoedig - *Curaçao*

Ava Thodé - *Aruba*

Elvio Cecilia - *Bonaire*

Ini Statia - *Curaçao*

Helen Guda - *Aruba*

Joan Brewster - *Bonaire*

Enith Petersen-Pereira - *Nederland*

Aronette Martis - *Curaçao*

Tica Giel - *Aruba*

Marta Römer-Dijkhoff - *Curaçao*

Raffy Kock - *Aruba*

Elsmarie Beukenboom - *Bonaire*

Ruby Eckmeyer - *Aruba*

Althena Sulvaran - *Curaçao*

Michel Esajas - *VS*

Yolanda Richardson - *Aruba*

Selwyn de Wind - *Curaçao*

Ingrid Kuiperdal - *Aruba*

Alca St.Jago - *Bonaire*

Lisenne Delgado - *Nederland*

Lianne Leonora - *Curaçao*

Charmaine Pappers - *Aruba*

Lida Pandt - *Curaçao*

Glenda Gil - *Aruba*

Angela Roe - *Nederland*

Wilma Kuiperi - *Aruba*

Louis Romer - *VS*

Etley Lasten - *Aruba*

Marlon Reina - *Curaçao*

Desiree Emerencia - *Aruba*

Mayqualida Pandt - *Curaçao*

Mientje Croes - *Aruba*

Joke Curiel - *Curaçao*

Stanley S. P. Heinze - *Aruba*

Angelino Sulvaran - *Curaçao*

Zaida Lake - *Curaçao*

Ebonnye Rodriguez - *Curaçao*

Imy J. C. Heinze-Lasten - *Aruba*

Rose Marie Sling - *Curaçao*

Herbert Diaz - *Aruba*

Reginald Victor Römer - *Curaçao/Mexico*

Jaqueline Martis - *Curaçao*

Cc: Minister President van Aruba, Minister President van Curaçao, Minister President van St. Maarten, Staatssecretaris Knops, Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba, Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Curaçao, Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van St. Maarten